

27. januar 2021

Rådet for Grøn Omstillings bemærkninger til forslag til begrænsning af perfluorocarboxylsyrer indeholdende kulstofkæder med 9 til 14 kulstofatomer (C9-C14 PFCA), deres salte og relaterede stoffer (Rammenotat M 06-21)

Det primære formålet med restriktionen er, at C9-C14 PFCA, deres salte og relaterede stoffer ikke tages i brug i takt med at begrænsningen af perfluorooctansyrer (PFOA) træder i kraft i 2020. PFOA har en meget bred anvendelse som f.eks. elektronik, brandskum, medicinsk udstyr, vandfiltreringsmembraner og tekstiler. Stofferne i og beslægtede med gruppen C9-C14 PFCA er persistente, ophobes i mennesker og dyr, og nogle af stofferne kan skade forplantningsevnen. For tiden er brugen af C9-C14 PFCA-stofferne relativt lille, men stort potentiale for at vokse som erstatning for PFOA-stofferne.

Kommissionen foreslår en række undtagelser og længere overgangsperioder for specifikke grupper af produkter og anvendelser. Undtagelserne og de længere overgangsperioder er afstemt med de undtagelser, der er givet i begrænsningen af PFOA. Rådet for Grøn Omstilling finder at en begrænsning af anvendelsen af C9-C14 PFCA ikke er tilstrækkelig, men mener at der er brug for en udfasning for såvel C9-C14 PFCA som PFOA.

C9-C14 PFCA, deres salte og relaterede stoffer forekommer i dag hovedsagelig som uønskede biprodukter i produktionen af organiske fluorstoffer (PFAS), der indeholder en kulstofkæde med mindre end 9 kulstofatomer, herunder PFOA. Der er foreslået grænseværdier for disse utilsigtede biprodukter i andre stoffer, blandinger og artikler. Rådet for Grøn Omstilling har ingen bemærkninger til niveauet for disse grænseværdier.

Rådet for Grøn Omstillings bemærkninger til forslag til lempelser for brug af stoffer til produktion af reservedele til og reparation af artikler og komplekse produkter, der ikke længere produceres, samt nedsættelse af gebyrer og afgifter for området (Rammenotat M 07-21)

Forslaget rejser dilemmaet mellem begrænsning af kemikaliers skadevirkning og fremme af den cirkulære økonomi ved at forlænge produkternes levetid.

For at undgå at produkter, der ikke længere produceres, og som har brug for stofferne på godkendelseslisten til reservedele eller til reparation, bliver kasseret før tid, foreslår kommissionen at lette ansøgningen om godkendelse ved at kræve færre informationer og nedsætte gebyret. Af rammenotatet fremgår at langt de fleste forbrugerprodukter bliver sjældent repareret, selv produkter som småt elektronik, hårde hvidevarer og værktøj repareres kun i særlige tilfælde. Det vil derfor forventeligt generelt være tale om større

produkter som biler, tog, fly, og produkter, der anvendes industrielt fx i produktionsanlæg, hvor der vil være brug for fremstilling af reservedele og reparation.

Rådet for Grøn Omstilling er betænkelig ved at der med dette forslag åbnes for at stoffer, som er under udfasning, stadig vil kunne anvendes. Der bør stadig stilles krav om en analyse af alternativer og deres risiko, tekniske og økonomiske egnethed og ikke blot som foreslået at nøjes med en beskrivelse og analyse af "solnedgangsstoffernes" funktion.

Rådet for Grøn Omstillings bemærkninger til forslag om opdaterede begrænsninger i anvendelsen af 4 ftalater (Rammenotat M 08-21)

Kommissionen ønsker at opdatere fire ftalater, bis(2-ethylhexyl) ftalat (DEHP), benzyl butyl ftalat (BBP), dibutyl ftalat (DBP) og diisobutyl ftalat (DIBP), således at DEHP, BBP, DBP og DIBPs hormonforstyrrende egenskaber i mennesker og DEHPs hormonforstyrrende egenskaber i miljøet også skal indgå i begrundelsen for at stofferne er på bilag XIV i REACH. Endvidere ophæves undtagelserne for DEHP, BBP og DBP ftalater i emballage til medicinsk udstyr. Med forslaget må virksomheder i EU ikke anvende stofferne på godkendelseslisten, med mindre de har fået en godkendelse af Kommissionen inden den såkaldte solnedgangsdato. Desuden sænkes grænseværdien for, hvornår der skal søges om godkendelse, for alle fire ftalater fra 0,3% til 0,1% i udstyr og materialer.

Rådet for Grøn Omstilling er enig i de foreslåede ændringer, men er betænkelig ved muligheden for at virksomheder kan ansøge om undtagelser, idet disse ikke er specificeret.

Hans Løkke og Christian Ege